

שם המרצה: ד"ר אורליאן אסתר

שם הקורס: עבודה טיפולית עם הורים

קוד קורס: 60-738-01

סוג הקורס: הרצאה

שנת לימודים: תשס"ח סמסטר: א' היקף שעות: 2 ש"ס.

א. מטרת הקורס:

בקורס נפתח חשיבה לגבי עבודה טיפולית עם הורים המתבססת על מודעות לעמדות הסובייקטיביות הייחודיות של מטפל, הורה, וילד. נכיר גישות וטכניקות שונות תוך כדי נסיון לתאם בין גישות לצרכים הטיפוליים, ונתבונן בסוגיות נפוצות העולות מתוך העבודה. בנוסף, נדון בהשפעתם של שלבי התפתחות שונים, מצבים מיוחדים, ואבחנות שונות על העבודה הטיפולית. הלמידה תכלול היבט תיאורטי והיבט יישומי.

ב. תיאור הקורס:

נושאי הקורס:

שבוע 1 23.10.17

מדוע עבודה טיפולית עם הורים?

העמדה הסובייקטיבית אשר המטפל מביא לעבודה

שבועות 2-3 6.11.17 - 13.11.17

משמעות העבודה הטיפולית עם הורים עבור ההורים:

ההתפתחות של ההורות

משמעות הפניה עם ילד לטיפול

משמעות הקשר עם המטפל

שבועות 4-8 20.11.17 - 18.12.17

העבודה הטיפולית עם הורים:

יצירת הקשר ושימורו, החוזה

מטרות, גישות, טכניקות

ההורה בפרוזדור מחוץ לחדר הטיפול

הצגות – שבועות 7-8

שבוע 9 25.12.17

סוגיות שונות: סודיות, פרידה

הצגה – שבוע 9

שבועות 10-11 1.1.18 - 8.1.18

עבודה טיפולית עם הורים לילדים בשלבי התפתחות שונים

****הצגה – שבוע 11****

שבוע 12 15.1.18

עבודה טיפולית עם הורים במצבים מיוחדים:

גירושין, חד-הוריות, פתולוגיה של הורים, התעללות

****הצגה – שבוע 12****

שבוע 13 22.1.18

עבודה טיפולית עם הורים לילדים עם אבחנות שונות

סיכום

ג. דרישות קדם: קורס קודם בפסיכותרפיה, עבודה עם הורים במקביל לקורס.

ד. חובות / דרישות / מטלות:

1. דרישות כלליות:

הסטודנט אחראי לקרוא ולהשתתף בשיעורים.

מחובתו להראות נוכחות מספקת (עד 3 היעדרויות בלבד), וגם להודיע למרצה מראש לגבי כל היעדרות. ללא נוכחות מספקת, הקורס לא ייחשב.

יש לשים לב שבתאריך 30.10.17 לא יתקיים שיעור. השיעור השני של הקורס יתקיים ב 6.11.17.

2. הצגה (30%)

ההצגה תתבצע על ידי זוג או שלישייה של סטודנטים. מטרתה להעלות 1-2 סוגיות הקשורות לחומר הנלמד לדיון, מתוך העבודה הטיפולית בשטח.

בכדי שניתן יהיה להקדיש את מלוא הזמן לדיון, הסטודנטים ישלחו למרצה ולמשתתפי הקורס תקציר של פירוט הרקע לגבי המקרה/ים (עמוד אחד בלבד), בערב הקודם להצגה. תקציר זה יחשב כחלק מחובות ההצגה. פירוט נוסף לגבי הפורמט והדרישות יימסר בנפרד.

שימו לב: במקרה בו הסטודנטים נמנעים מלהציג בשל סיבות מוצדקות, מחובתם להודיע למרצה ולמצוא מחליפים.

3. עבודה (70%)

עבודה של 7-10 עמודים המבוססת על המקרה שהוצג על ידי הקבוצה. מטרת העבודה היא להרחיב, להעמיק, ולחדד את הדיון לגבי המקרה, תוך שימוש נרחב במקורות כתובים. מועד ההגשה: 19.2.18 (ארבעה שבועות לאחר סיום הקורס).

ה. מרכיבי הציון הסופי: כמתואר בסעיף הקודם.

1. רשימת קריאה:

- אורן, ד. (2011). טיפול בהורות: הבחנה בין סוגי התערבויות טיפוליות עם הורים ומקומו הייחודי של טיפול דינאמי בהורות. פסיכו-אקטואליה - רבעון הסתדרות הפסיכולוגים בישראל, ינואר 2011, 27-15.
- כהן, א. (עריכה) (2007). חווית ההורות: יחסים, התמודדויות, והתפתחות. הוצאת האוניברסיטה העברית והוצאת "אה".
- Altman, N., Briggs, R., Frankel, J., Gensler, D., & Pantone, P. (2002). *Relational Child Psychotherapy*. New York: Other Press.
Including parents in the psychotherapy (Chapter 14), pp. 287-310.
- Arnold, L.E. (1978). *Helping Parents Help their Children*. New York: Brunner/Mazel.
- Brems, C. (2002). *A Comprehensive Guide to Child Psychotherapy*. Boston, MA: Allyn & Bacon.
Parent education (Chapter 13), pp. 344-371.
- Chethik, M. (2000). *Techniques of Child Therapy: Psychodynamic Strategies*, 2nd Ed. New York: Guilford.
Work with parents (Part II), pp. 61-91.
- Cohen, E. (2006). "Parental level of awareness": An organizing scheme of parents' belief systems as a guide in parent therapy. In *Parent Focused Child Therapy: Attachment, Identification, and Reflective Functions*, eds. Wachs, C. & Jacobs, L., 39-64.
New York: Rowman & Littlefield.
- Furman, E. (1957). Treatment of under-fives by way of their parents. *Psychoanalytic Study of the Child*, 12, 250-262.
- Mishne, J. M. (1983). *Clinical Work with Children*. New York: Free Press.
Therapeutic work with parents (Chapter 12), pp. 242-255.
- Novick, K.K. & Novick, J. (2005). *Working with Parents Makes Therapy Work*. New York: Jason Aronson.
- Oberschneider, M.S. (2002). Understanding transference in parent guidance. *Bulletin of the Menninger Clinic*, 66(2), 184-205.
- Wachs, C. & Jacobs, L. (Eds.) (2006) *Parent-Focused Child Therapy: Attachment, Identification, and Reflective Function*. New Jersey: Jason Aronson.
- Sherick, I. (2009). A proposal to revive "parent guidance": An illustration of a brief intervention with the mother of a toddler. *Psychoanalytic Study of the Child*, 64, 229-246.
- Siskind, D. (1997). *Working with Parents: Establishing the Essential Alliance in Child Psychotherapy and Consultation*. New Jersey: Jason Aronson.
- Slade, A. (2006). Reflective parenting programs: Theory and development. *Psychoanalytic Inquiry*, 26, 640-657.
- Tsiantis, J., Boethius, S. B., Horne, A., & Tischler, L. (Eds.) (2004). *Work with Parents: Psychoanalytic Psychotherapy with Children and Adolescents* (pp. 65-93). London: Karnac Books.
- Frick, M.E. (2004). Parental therapy – in theory and practice.
- Green, V. (2004). Therapeutic space for re-creating the child in the mind of the parents.
- Horne, A. (2004). Keeping the child in mind: thoughts on work with parents of children in therapy.
Ruskin, M. (2004). Dialogues with parents.
- Wachtel, E. F. (1994). *Treating Troubled Children and their Families*. New York: Guilford.

Bar-Ilan University
אוניברסיטת בר-אילן

Faculty of Social Sciences
Department of Psychology

הפקולטה למדעי החברה
המחלקה לפסיכולוגיה